

Çocuk İhmali ve İstismarı

REHBERLİK SERVİSİ

VELİ SUNUMU

Çocuk İhmali nedir?

İhmal, çocuğa bakmakla yükümlü kimsenin çocuğun gelişimi için gerekli ihtiyaçları karşılamaması veya bu ihtiyaçları dikkate almamasıdır. Bu ihtiyaçlar sağlık, eğitim, duygusal gelişim, beslenme, barınma ve güvenli yaşam şartlarıdır.

İhmal çeşitleri nelerdir?

---

1. Fiziksel ihmal
2. Eğitimsel ihmal
3. Duygusal ihmal

Fiziksel İhmal: Çocuğun temel tıbbi ihtiyaçlarının karşılanmaması, çocuğa düzenli ve besleyici öğünlerin, temiz ve yeterli giysinin sağlanmaması.

Eğitimsel İhmal: Çocuğun zorunlu eğitim çağına gelmesine rağmen okula gönderilmemesi

Duygusal İhmal: Çocuğa yetersiz ilgi ve şefkat göstermek, çocuğun aile içinde şiddet ve kötü muameleye şahit olmasına izin vermek

Bir çocuğun ihmal edildiğini nasıl anlarız?

- Okul devamsızlığı çok fazlaysa
- Sürekli pis giyiniyor ve kötü kokuyorsa
- Vücudu aşırı derecede zayıf düşmüşse
- Yemek veya para için dilencilik yapıyor veya çalışıyorsa
- Tıbbi destekten mahrumsa
- Madde kullanımı, kendine zarar verme gibi alışkanlıkları varsa çocuğun ihmale maruz kaldığını düşünebiliriz.

İhmalin çocuk üzerindeki etkileri nelerdir?

- Gelişim geriliği
- Ölüme kadar varabilen sağlık problemleri
- Davranış problemleri
- İletişim problemleri
- Yalnızlık ve korunmasızlık hissi
- Madde bağımlılığı
- Suça yönelme riski

Çocuk istismarı nedir?

0-18 yaş grubundaki çocuğun; Sağlığını, fiziksel gelişimini, psiko-sosyal gelişimini bilerek veya bilmeyerek olumsuz etkileyen her türlü hareket **çocuk istismarıdır.**

İstismar Çeşitleri

- ❖ Fiziksel istismar
- ❖ Duygusal istismar
- ❖ Ekonomik istismar
- ❖ Cinsel istismar

Fiziksel istismar

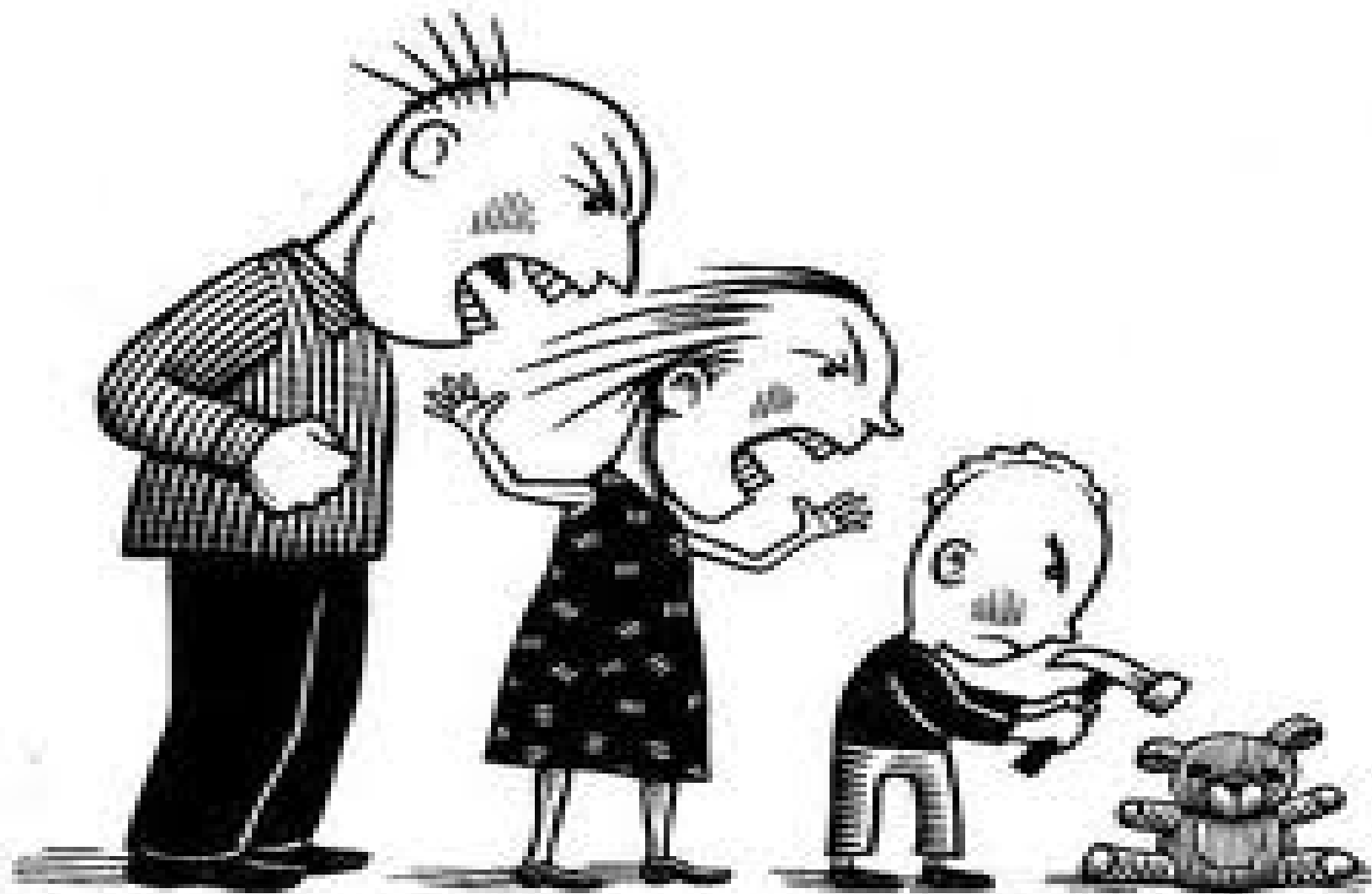

- ❖ Çocuğun kaza dışı sebeple bir yetişkin tarafından yaralanması ve örselenmesidir
- ❖ En yaygın rastlanılan ve belirlenmesi en kolay olan istismar tipidir.

Duygusal İstismar

- ❖ Çocuğun gereksinim duyduğu ilgi, sevgi ve bakımdan yoksun bırakılarak psikolojik hasara uğratılmasıdır. Tanımlanması en zor ancak en sık gerçekleşen istismar türüdür.
- ❖ Aşağılama, yalnız bırakma, ayırma, korkutma, yıldırma, tehdit etme, suça yöneltme, lakap takma, aşırı baskı ve otorite kurma

Ekonomik İstismar

- Çocuğun fiziksel ve zihinsel gelişimini olumsuz etkileyen, yaşı ve gücü ile orantılı olmayan işlerde ucuz emek olarak çalıştırılmasıdır.

CİNSEL İSTİSMAR

Bir kişinin, çocuğa yönelik cinsel haz duyma amacıyla;

- *Cinsel organlarına dokunması ve/veya dokundurtması*
- *Irzına geçmesi*
- *Teşhircilik yapması*
- *Cinsel uyarı ve doyum için kullanılması,*
- *Fuhuşa zorlaması,*
- *Pornografi gibi türlü suçlarda cinsel obje olarak kullanılması*
- *Çocuğun yanında Pornografik görüntüler izlenmesi ve izletilmesi.*

Cinsel istismarcı kim olabilir?

- Yetişkin bir erkek,
- Yetişkin bir kadın
- Yaşıtı
- Yaş olarak kendinden büyük çocuk
- Aileden biri de olabilir.

Encest

- Kanunen evlenmelerine izin verilmeyen iki kişi arasındaki cinsel ilişkiye verilen isimdir.
- Anne-oğul, baba-kız, erkek kardeş-kız kardeş
- Üvey baba ve üvey kardeş
- Amca - dayı gibi bir akraba ile

Encest, cinsel istismarın en çok görülen ve en kabul edilemez biçimidir.

Cinsel istismarcı kim olabilir?

- İstismarcıların %96'sı erkek
- %63,5'u çocuğun tanıdığı,
- Hatta %25'nin de ensest dediğimiz 1. ve 2.derece akraba olduğu belirlenmiştir.

CİNSEL İSTİSMARA MARUZ KALAN ÇOCUKLARIN YAŞA GÖRE DAĞILIMLARI İNCELENDİĞİNDE;

%30'unun 2-5

%40'inin 6-10

%30'unun 11-17

Yaş grubunda olduğunu görüyoruz.

Bir başka deyişle **kurbanların %70'ini**
küçük yaş grubu oluşturmaktadır.

Cinsel istismar

“Cinsel istismarın mutlaka *şiddet* içermesi gerekmez”

“Cinsel istismarda çocuğun *rızasının* olup olmadığına bakılmaz”

Risk Etmenleri

ÇOCUĞUN;

Yaşının küçük olması

Bazı ruhsal(zihinsel) ,fiziksel ve gelişimsel bozukluklarının olması,

Süreğen tıbbi hastalığının olması,

Aile ile ilgili risk etmenleri

- Anne babanın çocukluk döneminde istismara maruz kalması,
- Ailede alkol ya da madde bağımlısının olması,
- Annenin olmaması veya göz yumması
- Babanın olmaması veya göz yumması
- Ebeveyn olmayışı (ölmesi)
- Ebeveynlerin üvey olma durumu

Risk Etmenleri(Aile ile ilgili)

- Tek odalı evde kalınması
- Aile içi çatışma,
- Ana babalık görevini yerine getirmeme,
- Ebeveyn çocuk ilişkisinde bozukluk
- Ailenin gelen gideninin çok olması
- Maddi sıkıntı

Cinsel istismara maruz kalan çocuklarda görülebilen belirtiler nelerdir?

1. Tekrarlayıcı, rahatsız edici düşünceler,
2. Olayla ilgili kabuslar,
3. Uykuya dalma güçlüğü (karanlık olayı çağrıştırabilir ya da kabus göreceğini düşündüğü için uyumak istemez),
4. Öfke patlamaları, konsantrasyon güçlüğü,
5. Olay sonrasında olay anını tekrar tekrar yaşıyormuş hissi,

Cinsel istismara maruz kalan çocuklarda görülebilen belirtiler nelerdir?

6. Yaşına uygun olmayan cinsel davranışlar, cinsel davranışlarda artma, mastürbasyon, yaşadıkları cinsel travmayı yeniden yaşama ve tekrarlama eğilimi
7. Cinsel oyunlar oynama, erişkinleri ayartıcı davranışlarda bulunma gibi, cinsel kimlik bozuklukları, cinsel işlev bozuklukları,
8. Cinsel istismara uğrayan çocukların %50'sinde travma sonrası stres bozukluğu görülmekte, depresyon, düşük benlik saygısı, intihar davranışları, damgalanmışlık hissi, alkol ve madde kötüye kullanımı eşlik edebilmektedir.

Cinsel İstismar İle İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

Doğru Bilinen Yanlışlar

- Cinsel istismar yalnızca çocuğun hayal gücünün uydurmasıdır. Çocuklar hikayeler uydururlar
- Sadece çekici,tatlı,güzel, açık giyinen çocuklar;onay bekleyen kendine güveni olamayan pasif;yaramaz çocuklar İstismara maruz kalır
- Çocuklara uslu,akıllı,açıkgöz olmalarını söyleyerek onları korumuş oluruz.

Doğrular

- Çocuklar istismar hakkında yalan söylemezler. Bu konuda hikaye uyduranlara çok az rastlanır.
- Çocukların görünüşü yada davranışı istismara sebep olmaz. Anlamını dahi bilmedikleri olayları provoke etmekten dolayı çocuklar asla suçlanamazlar
- Çocukları bu konuda eğitmeliyiz. İstismarla karşılaştığında çocuk bağırarak yardım istemeli, koşarak kaçmalıdır.

Cinsel İstismar İle İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

Doğru Bilinen Yanlışlar

- Genellikle tehlikeli yerler, özellikle karanlık bastıktan sonra,parklar, umumi tuvaletler ve boş sokaklardır

Doğrular

- İstismarcının tercih ettiği yerler genellikle çocuğun tanıdığı, bildiği yerlerdir:Okul ve çevresi, evle okul arasındaki yol,bir arkadaş yada akrabanın evi, çocuğun kendi evidir. Çocuğun rahat ve gevşek olduğu zamanlarda,oyun zamanları , banyo zamanı yada yatma zamanı istismarcının tercih ettiği zamanlardır

Cinsel İstismar İle İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

Doğru Bilinen Yanlışlar

- Çocuk; yaşadıklarını, cinsel istismarı bile, yakın zamanda ya da büyüyünce unuttur. Fazla kurcalanmamalı.

Doğrular

- Çocuklar cinsel İstismarı asla unutmazlar...

**Çocuklarımızı cinsel istismardan
korumak için nasıl güçlendirebiliriz?**

1. Cinsellik konusunda çocuklarınızı bilgilendirin.

Cinsel konuları paylaşmaktan çocuklarınızın sorularını cevaplamaktan çekinmeyin.

Gelişim dönemlerine uygun bilgiler verin.

2-Güvenliklerini sağlamayı öğretin:

- Çocuklarınıza, güvenliklerini korumak için gerekirse kendilerine zarar veren kişiden kaçmak, yüksek sesle bağırarak ve onu tekmelemek gibi bazı kural dışı davranışlarda bulunabileceklerini anlatın.

3-Bedenlerini korumayı öğretin;

Çocuklarınıza bedenlerinin kendilerine ait olduğunu, özellikle iç çamaşırları ile kapatılan bölgelerin çok özel bölgeler olduğunu ve kimsenin bu bölgelere dokunma hakkının olmadığını anlatın.

İyi Dokunma – Kötü Dokunma

Çocuğumuza, kimlerin kendisine dokunabileceğine, öpebileceğine ve sarılabileceğine kendisinin karar verme ve “hayır” deme hakkını vermeli, bu hakkının olduğunu bilmesini sağlamalıyız

Herhangi birinin uygunsuz bir şekilde dokunması halinde yapabileceklerini öğretmeliyiz.

4- 'Hayır' demeyi öğretin:

Çocuklara herhangi birisi onları incitmeye kalkarsa hayır demeleri gerektiğini söyleyin.

5-Yardıma istemeyi öğretin:

Biri onlara kötü, rahatsız edici bir şey yaparsa arkadaşlarından ya da büyüklerinden yardım istemeyi öğretin.

Onlara sizinle her türlü sorunu paylaşabileceği inancını yerleştirin

Etkili aile içi iletişim işinizi kolaylaştıracaktır.

6-Her zaman sır saklanmayacağını öğretin

Çocuklarınıza bazı sırların hiçbir zaman saklanmaması gerektiğini öğretin.

Cinsel İstismara uğrayanlara nasıl yardım edebilirsiniz?

Eğer çocuğunuz böyle bir duruma maruz kalmışsa mutlaka uzman yardımı alması için destek verin. Unutmayın bu onun suçu değil...

Anne ve babaların da olay sonunda destek almaları gerekmektedir.